

Звіт про результати фінансового аудиту Національної ради України з питань телебачення і радіомовлення за 2018 рік

Зміст

Висновки	3
Вступна частина	8
Основні результати фінансового аудиту	
Значні ризики викривлень фінансової та бюджетної звітності	11
Інші результати аудиту	20
Перелік невідкоригованих помилок	22
Порушення чинного законодавства	23
Внутрішній контроль	
Недоліки внутрішнього контролю, виявлені аудитом	25
Надані рекомендації	28
Інші питання, які мають бути повідомлені	30

Висновки

I. Щодо фінансової та бюджетної звітності

Модифікований (умовно-позитивний)

висновок

Рахункова палата засвідчує, що відповідно до Закону України «Про Рахункову палату», Плану роботи Рахункової палати на 2019 рік та на виконання доручення члена Рахункової палати Яремчука І. М. від 12.03.2019 № 02-13 проведено аудит фінансової та бюджетної звітності Національної ради України з питань телебачення і радіомовлення (далі – Національна рада) за 2018 рік (далі – фінансовий аудит).

Фінансова звітність Національної ради складається з балансу, звіту про фінансові результати, звіту про рух грошових коштів, звіту про власний капітал, приміток до річної фінансової звітності.

Ця звітність підготовлена відповідно до застосовної концептуальної основи фінансової звітності з дотриманням вимог, встановлених Національним положенням (стандартом) бухгалтерського обліку в державному секторі 101 «Подання фінансової звітності», затвердженим наказом Міністерства фінансів України (далі – Мінфін) від 28.12.2009 № 1541, зареєстрованим у Міністерстві юстиції України (далі – Мін'юст) 28.01.2010 за № 103/17398, а також облікової політики.

Бюджетна звітність Національної ради складається

зі звітів про надходження і використання коштів загального та спеціального фондів за КПКВК 6441010 «Керівництво та управління здійсненням контролю у сфері телебачення і радіомовлення» (далі – КПКВК 6441010); звіту про заборгованість за бюджетними коштами за КПКВК 6441010 і підготовлена відповідно до вимог Бюджетного кодексу України, з дотриманням вимог Порядку складання бюджетної звітності розпорядниками та одержувачами бюджетних коштів, звітності фондами загальнообов'язкового державного соціального і пенсійного страхування, затвердженого наказом Мінфіну від 24.01.2012 № 44, зареєстрованим у Мін'юсті 09.02.2012 за № 196/20509.

Рахункова палата вважає, що, за винятком питань, описаних у розділі «Підстава для надання умовно-позитивного висновку щодо фінансової та бюджетної звітності», фінансова та бюджетна звітність Національної ради станом на 01.01.2019 достовірно, у всіх суттєвих аспектах відображає її фінансовий стан, фінансові результати, а також доходи і видатки за 2018 рік.

Підстава для надання умовно-позитивного висновку щодо фінансової та бюджетної звітності

У фінансовій та бюджетній звітності Національної ради за 2018 рік виявлено ряд

Висновки (продовження)

викривлень, які є суттєвими, але невсеохоплюючими.

Так, зокрема, через оплату Національною радою в грудні 2018 року невиконаних робіт із капітального ремонту приміщень занижено на 479,3 тис. грн дебіторську заборгованість, відображену у фінансовій та бюджетній звітності.

Крім того, у фінансовій звітності станом на 01.01.2019 Національною радою допущено заниження балансової вартості основних засобів на суму 207,1 тис. грн і відповідне завищення вартості незавершених капітальних інвестицій, що пов'язано із здійсненням у січні 2019 року бухгалтерського проведення щодо введення в експлуатацію основних засобів, підставою для якого були відповідні акти, складені у 2018 році (26.12.2018).

Аудитом також встановлено, що на початку 2018 року Національною радою відшкодовано працівникам витрати на відрядження в сумі 8,2 тис. грн, які здійснено у 2017 році, що свідчить про заниження у фінансовій та бюджетній звітності станом на 01.01.2018 кредиторської заборгованості.

II. Щодо дотримання вимог законодавства при здійсненні витрат

Модифікований (умовно-позитивний) висновок

На думку Рахункової палати, за винятком питань, описаних у розділі «Підстава для

надання умовно-позитивного висновку щодо дотримання вимог законодавства при здійсненні витрат», кошти державного бюджету використано Національною радою у 2018 році за цільовим призначенням відповідно до Закону України «Про Державний бюджет України на 2018 рік», а фінансово-господарські операції проведено переважно згідно з вимогами нормативно-правових актів, які регулюють питання використання бюджетних коштів.

Підстава для надання умовно-позитивного висновку щодо дотримання вимог законодавства при здійсненні витрат

Аудитом встановлено випадки суттєвих порушень Національною радою вимог чинного законодавства.

Так, з порушенням законодавства про публічні закупівлі Національною радою у 2018 році використано 41 918,0 тис. грн, зокрема:

- умови укладеного договору від 17.09.2018 № 17-09/2018-1 вартістю 40 379,0 тис. грн не відповідали умовам тендерної пропозиції, що є порушенням частини четвертої статті 36 Закону України «Про публічні закупівлі». З огляду на викладене та відповідно до статті 37 Закону України «Про публічні закупівлі» укладений Національною радою договір про закупівлю є нікчемним;

- предмет закупівель товарів і послуг на загальну

Висновки (продовження)

суму 1 539,0 тис. грн визначено за показником третьої цифри національного класифікатора України ДК 021:2015 «Єдиний закупівельний словник» (далі – Національний класифікатор), затвердженого наказом Міністерства економічного розвитку і торгівлі України (далі – Мінекономрозвитку) від 23.12.2015 № 1749, що є порушенням абзацу другого пункту 1 наказу Мінекономрозвитку від 16.03.2016 № 454 «Про затвердження Порядку визначення предмета закупівлі», зареєстрованого в Мін'юсті 25.03.2016 за № 448/28578 (далі – Порядок № 454).

Крім того, Національною радою в порушення:

- частини п'ятої статті 9 Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» відображено в січні 2019 року в обліку введення в експлуатацію основних засобів балансовою вартістю 207,1 тис. грн за первинними документами, датованими 26.12.2018;

- пункту 4 розділу I Інструкції про службові відрядження в межах України та за кордон, затвердженої наказом Мінфіну від 13.03.1998 № 59, зареєстрованим у Мін'юсті 31.03.1998 за № 218/2658 (далі – Інструкція № 59), не забезпечено у 2018 році працівників авансом (50,1 тис. грн) на поточні витрати під час службових відряджень;

- частини п'ятої статті 9 Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» відшкодовано на початку 2018 року 8,2 тис. грн витрат за відрядження, які відбулися у 2017 році. На початок 2018 року за цими витратами не зареєстровано кредиторську заборгованість.

Встановлено, що керівництвом Національної ради внесено недостовірні відомості до актів виконаних робіт з капітального ремонту приміщення, за якими сплачено 479,3 тис. гривень.

Рахункова палата відзначає відсутність у Національній раді організованої на належному рівні системи внутрішнього контролю, недосконалість положення про облікову політику, відсутність графіка документообігу – схеми або переліку робіт зі створення, перевірки та обробки документів, що виконуються кожним підрозділом колегіального органу, а також усіма виконавцями із зазначенням їх взаємозв'язку, прийняття їх до обліку, передачі в обробку та до архіву.

Відповідальність управлінського персоналу за фінансову та бюджетну звітність:

Голова Національної ради і головний бухгалтер є відповідальними за складання фінансової і бюджетної звітності, її достовірне представлення згідно з Порядком складання бюджетної звітності

Висновки (продовження)

розпорядниками та одержувачами бюджетних коштів, звітності фондами загальнообов'язкового державного соціального і пенсійного страхування, затвердженим наказом Мінфіну від 24.01.2012 № 44, зареєстрованим у Мін'юсті 09.02.2012 за № 196/20509, Порядком подання фінансової звітності, затвердженим постановою Кабінету Міністрів України від 28.02.2000 № 419, і Національним положенням (стандартом) бухгалтерського обліку в державному секторі 101 «Подання фінансової звітності», затвердженим наказом Мінфіну від 28.12.2009 № 1541, зареєстрованим у Мін'юсті 28.01.2010 за № 103/17398.

При цьому обов'язком голови Національної ради є створення системи внутрішнього контролю, здатної забезпечити складання звітності, яка не містить суттєвих викривлень внаслідок шахрайства або помилок.

Відповідальність Рахункової палати за аудит фінансової та бюджетної звітності

Відповідальність Рахункової палати при наданні висновку щодо фінансової та бюджетної звітності визначена Законом України «Про Рахункову палату».

Згідно із Законом України «Про Рахункову палату» член Рахункової палати забезпечує здійснення заходів державного зовнішнього

фінансового контролю (аудиту) відповідно до рішення Рахункової палати і несе персональну відповідальність за результати своєї роботи. Планом роботи Рахункової палати на 2019 рік відповідальним за аудит Національної ради за 2018 рік визначено члена Рахункової палати Яремчука І. М.

Під час проведення аудиту отримано прийнятні докази щодо сум та інформації, розкритих у фінансовій та бюджетній звітності в обсязі, достатньому для отримання обґрунтованої впевненості, що вони не містять суттєвих викривлень внаслідок шахрайства або помилок. Незважаючи на те, що обґрунтована впевненість означає високий рівень впевненості, це не є гарантією, що аудит, проведений відповідно до Міжнародних стандартів вищих органів фінансового контролю (ISSAI), завжди дає змогу виявити суттєві викривлення, якщо такі існують. Викривлення, спричинені шахрайством або помилками, вважаються суттєвими, якщо, взяті окремо або в сукупності, вони, як обґрунтовано очікується, можуть достатньо впливати на економічні рішення користувачів, прийняті на основі цієї фінансової та бюджетної звітності.

Висновки (продовження)

Відповідно до ISSAI протягом всього аудиту члени контрольної групи застосовували професійне судження та дотримувалися принципу професійного скептицизму.

Рахункова палата:

- ідентифікує та оцінює ризики суттєвих викривлень фінансової та бюджетної звітності, пов'язаних із шахрайством або помилками; розробляє та виконує аудиторські процедури у відповідь на ризики, отримує аудиторські докази, достатні та прийнятні для використання їх як підстави для висновку. Ризик невиявлення суттєвих викривлень внаслідок шахрайства є вищим, ніж внаслідок помилок, оскільки шахрайство може включати змову, підробку, навмисні пропуски, неправильні твердження або нехтування засобами внутрішнього контролю;

- з метою розроблення належних аудиторських процедур має здійснити аналіз заходів внутрішнього контролю, що стосуються аудиту;

- оцінює прийнятність застосовуваної облікової політики;

- оцінює загальне подання, структуру і зміст фінансової та бюджетної звітності, у тому числі розкриття інформації та чи відображено операції і

події, на підставі яких її складено, у спосіб, що забезпечує достовірне подання.

Рахункова палата повідомляє керівництву Національної ради інформацію про запланований обсяг і час проведення аудиту, важливі аудиторські знахідки, включаючи будь-які виявлені значні недоліки системи внутрішнього контролю.

Рахункова палата повинна отримати належні докази, достатні для отримання обґрунтованої впевненості, що надходження і витрати, відображені у фінансовій та бюджетній звітності, відповідають цілям, визначеним Законом України «Про Державний бюджет України на 2018 рік», а фінансово-господарські операції проведено відповідно до вимог нормативно-правових актів.

Вступна частина

Вступ

Цей Звіт підсумовує основні питання аудиту фінансової та бюджетної звітності Національної ради за 2018 рік. Питання, висвітлені у Звіті, детально обговорено з управлінським персоналом Національної ради.

Рахункова палата дякує керівнику апарату, начальнику управління фінансової та бухгалтерської служби і персоналу за допомогу, надану під час проведення аудиту.

Що зроблено?

Рахункова палата провела аудит фінансової та бюджетної звітності Національної ради за 2018 рік відповідно до Закону України «Про Рахункову палату» та із застосуванням Міжнародних стандартів вищих органів фінансового контролю (далі – ISSAI) та Міжнародних стандартів аудиту (далі – МСА) в частині, що не суперечить Конституції та законам України, у тому числі ISSAI 1260/МСА 260 «Повідомлення інформації тим, кого наділено найвищими повноваженнями». Крім того, Звіт підготовлено з урахуванням стандарту ISSAI 1700 «Формування думки та складання звіту щодо фінансової звітності» щодо визначення змісту Звіту і за методичної підтримки Національного аудиторського офісу Великої Британії.

Аудит проведено відповідно до підходу, відображеного у *Звіті про планування Рахунковою палатою фінансового аудиту в Національній раді України з питань телебачення і радіомовлення* (далі – Звіт про планування аудиту), наданому Національній раді 30.04.2019.

Вступна частина (продовження)

Яким є стан виконання аудиту?

Аудит завершено у строки згідно з графіком, визначеним у *Звіті про планування аудиту*.

Мета аудиту

Перевірка, аналіз, оцінка правильності ведення, повноти обліку, достовірності фінансової та бюджетної звітності, встановлення фактичного стану справ щодо цільового використання Національною радою у 2018 році бюджетних коштів за КПКВК 6441010, дотримання законодавства при здійсненні операцій з бюджетними коштами, оцінка управління фінансовими ресурсами та системи внутрішнього контролю.

Предмет аудиту

Фінансова та бюджетна звітність Національної ради за 2018 рік; облікова політика Національної ради; фінансово-господарські операції; первинні документи бухгалтерського обліку; документи Національної ради щодо здійснення нею публічних закупівель; договори, які укладались та виконувались Національною радою; накази та інші акти індивідуальної дії Національної ради; планові документи; документи щодо обліку робочого часу при нарахуванні та для виплати заробітної плати; реєстри синтетичного обліку (меморіальні ордери, накопичувальні відомості); реєстри аналітичного обліку (книги і картки); книга «Журнал-головна»; елементи автоматизації бухгалтерського обліку; інші статистичні і довідкові матеріали, які характеризують стан використання Національною радою бюджетних коштів; система внутрішнього контролю.

Вступна частина (продовження)

Кошти, охоплені аудитом

Аудитом фінансової звітності охоплено кошти, що є валютою балансу станом на 31.12.2018 у сумі 59842,6 тис. гривень. Аудитом бюджетної звітності охоплено касові видатки 2018 року за КПКВК 6441010 у сумі 104648,4 тис. гривень.

Суттєвість за характером (сутністю)

Концепція суттєвості передбачає: фінансова та бюджетна звітність рідко є абсолютно правильною, аудит планується таким чином, щоб одержати достатню, але неабсолютну впевненість у тому, що ця звітність не містить викривлень, помилок і випадків недотримання вимог чинного законодавства.

З метою встановлення, чи не містить фінансова та бюджетна звітність суттєвих викривлень, помилок або випадків недотримання вимог чинного законодавства, буде враховано, можуть чи ні сума помилок, характер (сутність) і причини виникнення викривлень і помилок вплинути на рішення користувачів фінансової та бюджетної звітності.

Поріг суттєвості для аудиту фінансової звітності встановлено на рівні 1 відс. валюти балансу (59842,6 тис. грн), що дорівнює 598,4 тис. гривень.

Поріг суттєвості для аудиту бюджетної звітності встановлено на рівні 1 відс. касових видатків (104648,4 тис. грн), що дорівнює 1046,5 тис. гривень.

Незначні помилки визначаються як у кількісному, так і якісному виразі (за своїм характером). Незначні помилки не будуть підсумовуватись, про них непотрібно інформувати керівництво Національної ради.

Будь-які суми, пов'язані з розтратою державних коштів, вважатимуться суттєвими помилками за характером, оскільки є особливо важливими для користувачів звітності.

Основні результати аудиту: значні ризики викривлень фінансової та бюджетної звітності

Всі виявлені знахідки щодо ідентифікованих значних ризиків викривлень фінансової та бюджетної звітності внаслідок помилок, недотримання вимог чинного законодавства та шахрайства відображено у відповідних розділах цього Звіту. *(Ідентифіковані значні ризики відображено у Звіті про планування аудиту).*

Згідно з пунктом 4(е) МСА 315 «Ідентифікація та оцінювання ризиків суттєвого викривлення через розуміння суб'єкта господарювання і його середовища» **значні ризики** – це ідентифіковані та визначені ризики суттєвих викривлень, що, на думку аудиторів, потребують спеціального розгляду під час аудиту.

Основні результати аудиту: значні ризики викривлень фінансової та бюджетної звітності (продовження)

Низький рівень внутрішнього контролю

Опис ризику (всеохоплюючий)

Національна рада не дотримується норм статті 26 Бюджетного кодексу України щодо організації належного внутрішнього контролю.

Реагування

Здійснено тестування господарських операцій та проведених коригувань даних бухгалтерського обліку.

Аудиторські знахідки

Система внутрішнього контролю Національної ради не організована на належному рівні. У Національній раді не розроблявся та не затверджувався комплекс заходів щодо забезпечення здійснення управління ризиками, що свідчить про неврахування Методичних рекомендації з організації внутрішнього контролю розпорядниками бюджетних коштів у своїх закладах та у підвідомчих установах, затверджених наказом Мініфіну від 14.09.2012 № 995 (далі – Методичні рекомендації № 995).

Через відсутність до 27.12.2018 норм, які б передбачали поширення на усіх головних розпорядників коштів держбюджету, в тому числі на колегіальні органи, Порядку утворення структурних підрозділів внутрішнього аудиту та проведення такого аудиту в міністерствах, інших центральних органах виконавчої влади, їх територіальних органах та бюджетних установах, які належать до сфери управління міністерств, інших центральних органів виконавчої влади, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 28.09.2011 № 1001, у Національній раді не створено структурного підрозділу внутрішнього аудиту.

Інвентаризацію розрахунків із дебіторами та кредиторами, наявності матеріальних цінностей у 2018 році проведено формально. Протоколи прийняття результатів виконаних робіт щодо користування радіочастотним ресурсом складено раніше, ніж акти виконаних робіт, що суперечить умовам договору. Викривлено інформацію про залишок невикористаних асигнувань у пояснювальній записці до бюджетної звітності.

Зроблено висновок, що система внутрішнього контролю об'єкта аудиту є формальною. Виявлений недолік оцінено як такий, що має високий ризик і заслуговує на увагу керівництва.

Надано рекомендацію щодо необхідності створення у структурі Національної ради підрозділу внутрішнього аудиту; запровадження комплексу заходів щодо забезпечення здійснення управління ризиками з урахуванням особливостей діяльності колегіального органу (стор. 28 Звіту).

Основні результати аудиту: значні ризики викривлень фінансової та бюджетної звітності (продовження)

Ризик шахрайства

Опис ризику (всеохоплюючий)

ISSAI 1240 передбачає наявність ризику, пов'язаного з можливістю управлінського персоналу вчиняти шахрайство шляхом маніпулювання бухгалтерськими засобами та складання навмисно викривленої звітності, нехтуючи засобами контролю, які в інших випадках функціонують ефективно.

Формальна система внутрішнього контролю також підвищує вірогідність шахрайства.

Реагування

Збільшено обсяг тестувань господарських операцій і проведених коригувань даних бухгалтерського обліку, оцінено суттєві операції, які виходять за межі звичного або видаються незвичними.

Аудиторські знахідки

Встановлено випадки використання у м. Києві легкового автомобіля, закріпленого за головою Національної ради, під час його перебування у відрядженні за кордоном. При цьому наказ про перезакріплення службового автомобіля відсутній. Завищено вартість міжсервісного технічного обслуговування службового автомобіля у червні 2018 року. Виявлений недолік оцінено як такий, що має високий ризик, заслуговує на увагу керівництва.

Надано рекомендацію щодо необхідності вдосконалення системи внутрішнього контролю (*стор. 28 Звіту*).

Основні результати аудиту: значні ризики викривлень фінансової та бюджетної звітності (продовження)

Недосконалість акта індивідуальної дії щодо облікової політики Національної ради

Опис ризику (всеохоплюючий)

Формальний підхід до створення облікової політики, відсутність графіка документообігу, що збільшує ризик несвоечасності підготовки звітності та недостовірності її даних.

Реагування

Оцінено положення про облікову політику Національної ради в частині врахування Методичних рекомендацій щодо облікової політики суб'єкта державного сектору, затверджених наказом Мінфіну від 23.01.2015 № 11 (далі – Методичні рекомендації № 11).

Призначено більш досвідчених членів контрольної групи, посилено нагляд за проведенням аудиту.

Аудиторські знахідки

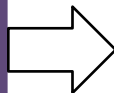
Положення про облікову політику Національної ради України з питань телебачення і радіомовлення, затверджене наказом від 28.12.2017 № 421-к, є недосконалим. Відсутній графік документообігу, який оформляється у вигляді схеми або переліку робіт зі створення, перевірки та обробки документів, що виконуються кожним підрозділом установи, а також усіма виконавцями із зазначенням їх взаємозв'язку, прийняття їх до обліку, передачі в обробку та до архіву. Національна рада застосовує застарілі форми первинних документів, на актах приймання-передачі обладнання автоматизованого програмно-апаратного комплексу не вказано дат і номерів, виявлено факти несвоечасного подання звітів про використання отриманих під звіт коштів.

Виявлений недолік оцінено як такий, що має середній ступінь ризику та заслуговує на увагу управлінського персоналу відповідно до сфер відповідальності.

Надано рекомендацію щодо необхідності розроблення нової редакції положення про облікову політику Національної ради та графіка документообігу як додатка до нього (стор. 28 Звіту).

Основні результати аудиту: значні ризики викривлень фінансової та бюджетної звітності (продовження)

Наявність вакансій у відділі бухгалтерського обліку спричиняє додаткове навантаження на працівників відділу

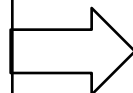
Опис ризику

(всеохоплюючий)

Наявність вакантних місць у відділі бухгалтерського обліку може вплинути на своєчасність і достовірність відображення в обліку здійснених господарських операцій. Зазначене збільшує ризик суттєвого викривлення звітності.

Реагування

Збільшено вибірки господарських операцій, тестування яких здійснювалось з метою підтвердження своєчасності та повноти їх відображення у бухгалтерському обліку.

Аудиторські знахідки

Протягом 2018 року 50 відс. штатних одиниць відділу бухгалтерського обліку були вакантними, однак це не вплинуло на своєчасність і достовірність подання фінансової та бюджетної звітності. Слід зазначити, що вакантні посади займали працівники, що перебувають у відпустці по догляду за дитиною до досягнення нею відповідного віку.

Виявлений недолік є незначним, оскільки у кінці 2019 року завершується термін відпусток по догляду за дитиною до досягнення нею відповідного віку.

Надано рекомендацію щодо вирішення питання тимчасового заповнення вакантних посад (стор. 28 Звіту).

Основні результати аудиту: значні ризики викривлень фінансової та бюджетної звітності (продовження)

Зростання
обсягу
незавершених
капітальних
інвестицій

Опис ризику (специфічний)

Проведення в грудні 2018 року капітального ремонту приміщення Національної ради та запровадження в IV кварталі 2018 року нової системи моніторингу теле- та радіоэфіру – складні господарські операції. Є ризики неякісного виконання робіт, несвоєчасного використання бюджетних коштів і недостовірного відображення витрат у фінансовій та бюджетній звітності.

Реагування

Оцінено своєчасність проведення робіт, визначених договорами і проектно-кошторисною документацією, а також своєчасність і повноту розрахунків за виконані роботи, введення об'єктів в експлуатацію.

Призначено більш досвідчених членів контрольної групи, посилено нагляд за проведенням аудиту.

Аудиторські знахідки

У грудні 2018 року безпідставно, за відсутності фактично виконаних робіт, оформлено акти приймання виконаних будівельних робіт з ремонту приміщення, за якими сплачено 479,3 тис. гривень. Як наслідок, занижено дебіторську заборгованість на зазначену суму у фінансовій та бюджетній звітності, що може мати ознаки шахрайства (*стор. 22, 23 Звіту*).

Крім того, у порушення частини четвертої статті 36 Закону України «Про публічні закупівлі» Національною радою укладено договір від 17.09.2018 № 17-09/2018-1 щодо створення нової системи моніторингу теле- та радіоэфіру із ТОВ «НОВІТНС ОБЛАДНАННЯ» на суму 40379,0 тис. грн, умови якого не відповідають умовам тендерної пропозиції (*стор. 23 Звіту*).

Виявлені недоліки оцінено як такі, що мають високий ризик, заслуговують на увагу керівництва.

Надано рекомендацію щодо необхідності розроблення порядку ведення договірної роботи в установі, визначивши структурні підрозділи, відповідальні за розроблення договорів, узгодження їх положень, укладення та контроль за їх виконанням (*стор. 29 Звіту*).

Основні результати аудиту: значні ризики викривлень фінансової та бюджетної звітності (продовження)

Недотримання норм чинного законодавства під час здійснення публічних закупівель

Опис ризику (специфічний)

Операції, пов'язані з публічними закупівлями, є складними. Існує ризик недотримання норм чинного законодавства під час здійснення публічних закупівель.

Реагування

Здійснено 100 відс. тестувань високовартісних договорів.

Збільшено вибірку за укладеними договорами щодо придбання товарів, робіт і послуг за державні кошти.

Аудиторські знахідки

Національною радою протягом 2018 року здійснено закупівлі та укладено договорів на суму 1201,2 тис. грн без застосування електронної системи закупівель, а також проведено закупівлі товарів і послуг за показником третьої цифри Національного класифікатора на суму 1539,0 тис. грн (*стор. 24 Звіту*).

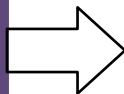
За результатами моніторингу ринкових цін встановлено більш економічно вигідні пропозиції на придбане Національною радою аналогічне обладнання на загальну суму 78,0 тис. гривень.

Виявлені недоліки оцінено як такі, що мають високий ризик, заслуговують на увагу керівництва.

Надано рекомендацію щодо розроблення Положення про здійснення допорогових закупівель та відображення їх у системі «Прозоро» (*стор. 29 Звіту*).

Основні результати аудиту: значні ризики викривлень фінансової та бюджетної звітності (продовження)

Несвоєчасність відображення операцій з придбання та введення в експлуатацію основних засобів і необоротних матеріальних активів

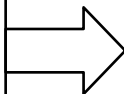

Опис ризику *(специфічний)*

Господарські операції з придбання та введення в експлуатацію наприкінці року основних засобів і необоротних матеріальних активів є складними. Існує специфічний ризик несвоєчасності та недостовірності відображення операцій, а також неоформлення належних первинних документів.

Реагування

Збільшено обсяг тестувань господарських операцій щодо основних засобів та необоротних матеріальних активів, закуплених і введених в експлуатацію у грудні 2018 року.

Аудиторські знахідки

Основні засоби, введені в експлуатацію 29.12.2018, відображено в бухгалтерському обліку в січні 2019 року, що призвело до заниження на 207,1 тис. грн балансової вартості основних засобів у фінансовій звітності станом на 01.01.2019. (стор. 22, 24 Звіту).

Виявлений недолік оцінено як такий, що має середній ризик, заслуговує на увагу управлінського персоналу відповідно до сфер відповідальності.

Надано рекомендацію розробити графік документообігу та своєчасно відображати в обліку придбані основні засоби та інші товарно-матеріальні цінності (стор. 29 Звіту).

Основні результати аудиту: значні ризики викривлень фінансової та бюджетної звітності (продовження)

**Законність,
повнота та
своєчасність
здійснення
розрахунків із
підзвітними
особами**

Опис ризику (специфічний)

Господарські операції, пов'язані з витратами на закордонні відрядження, є складними (загалом на суму 583,5 тис. гривень). Існує специфічний ризик неточності та незаконності таких операцій.

Реагування

Здійснено 100 відс. тестувань операцій щодо виплат працівникам, які направлялись у відрядження, своєчасності звітування за витраченими коштами та їх обґрунтованості.

Аудиторські знахідки

Кредиторська заборгованість за розрахунками з підзвітними особами на початок 2018 року занижена на суму 8,2 тис. грн, оскільки у 2018 році здійснено відшкодування витрат за відрядження, що відбулися у 2017 році (стор. 22, 23 Звіту).

Всупереч пункту 4 розділу I Інструкції № 59 Національною радою не забезпечено у 2018 році працівників авансом (50,1 тис. грн) на поточні витрати під час службових відряджень. Ці витрати відшкодовувались працівникам на підставі затверджених звітів.

Виявлений недолік оцінено як такий, що має середній ризик, заслуговує на увагу управлінського персоналу відповідно до сфер відповідальності.

Запропоновано усунути виявлені порушення норм Інструкції № 59 (стор. 29 Звіту).

Основні результати аудиту: інші результати аудиту

Ідентифіковані помилки

У фінансовій звітності Національної ради виявлено викривлень на загальну суму **694,6 тис. гривень**.

Крім того, встановлено, що у бюджетній звітності дебіторську заборгованість на кінець 2018 року занижено на суму **479,3 тис. грн**, кредиторську заборгованість на початок 2018 року – на 8,2 тис. гривень.

Перелік виявлених помилок наведено на стор. 22 Звіту.

Розкриття інформації у фінансовій та бюджетній звітності

Недоліків не встановлено.

Облікова політика та звітування

Встановлено, що положення про облікову політику Національної ради є недосконалим, відсутній графік документообігу, який оформляється у вигляді схеми або переліку робіт зі створення, перевірки та обробки документів, що виконуються кожним підрозділом установи, а також усіма виконавцями із зазначенням їх взаємозв'язку, прийняття їх до обліку, передачі в обробку та до архіву. Національна рада застосовує застарілі форми первинних документів, наявні факти несвоєчасного подання первинних документів відділу бухгалтерського обліку.

Основні результати аудиту: інші результати аудиту (продовження)

Дотримання законодавчих норм, недоліки

Аудит **фінансової звітності** засвідчив, що господарські операції на суму **694,6 тис. грн** здійснено з порушенням чинного законодавства. Окремі порушення є суттєвими за характером (сутністю).

У грудні 2018 року безпідставно, за відсутності фактично виконаних робіт, оформлено акти приймання виконаних будівельних робіт з ремонту приміщення, за якими сплачено 479,3 тис. грн, що призвело до заниження дебіторської заборгованості на цю суму у фінансовій та бюджетній звітності.

Порушено норми частини п'ятої статті 9 Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні»: у 2018 році здійснено відшкодування витрат на відрядження у сумі 8,2 тис. грн, які відбулися у 2017 році, витрати не відображено у звітності як кредиторську заборгованість на початок року. У січні 2019 року відображено в обліку введення в експлуатацію основних засобів балансовою вартістю 207,1 тис. грн за первинними документами, датованими 26.12.2018.

Під час аудиту **бюджетної звітності** виявлено порушень вимог чинного законодавства на загальну суму **41 918,0 тис. гривень**. Так, Національною радою порушено частину четверту статті 36 Закону України «Про публічні закупівлі»: умови укладеного договору від 17.09.2018 № 17-09/2018-1 про закупівлю на суму 40 379,0 тис. грн не відповідають умовам тендерної пропозиції. З огляду на викладене та відповідно до статті 37 Закону України «Про публічні закупівлі» договір про закупівлю є нікчемним.

У порушення абзацу другого пункту 1 Порядку № 454 здійснено закупівлі товарів і послуг загальною вартістю 1 539,0 тис. грн, предмет яких визначено за показником третьої цифри Національного класифікатора, незважаючи на те, що законодавством вимагається здійснення таких закупівель за показником четвертої цифри основного словника із зазначенням у дужках конкретної назви товару чи послуги.

Крім того, в порушення пункту 4 розділу I Інструкції № 59 Національною радою не забезпечено у 2018 році працівників авансами (50,1 тис. грн) на поточні витрати під час службових відряджень.

Основні результати аудиту: перелік невідкоригованих помилок

Невідкориговані помилки		Необхідні коригування			
сфера	опис помилки	дебет		кредит	
Капітальні інвестиції	У грудні 2018 року безпідставно, за відсутності фактично виконаних робіт, оформлено акти приймання виконаних будівельних робіт з ремонту приміщення, за якими сплачено 479,3 тис. грн, що призвело до заниження дебіторської заборгованості на зазначену суму у фінансовій та бюджетній звітності	Матеріальні витрати	8013 (сторно) 479,3 тис. грн	Розрахунки з постачальниками та підрядниками	6211 (сторно) 479,3 тис. грн
Капітальні інвестиції	Відображення в бухгалтерському обліку в січні 2019 року основних засобів, введених в експлуатацію 29.12.2018, що зумовило заниження на 207,1 тис. грн балансової вартості основних засобів у фінансовій звітності станом на 01.01.2019	Основні засоби (машини та обладнання)	1014 207,1 тис. грн	Капітальні інвестиції в основні засоби	1311 207,1 тис. грн
Розрахунки з підзвітними особам	Кредиторська заборгованість за розрахунками з підзвітними особами на початок 2018 року занижена на суму 8,2 тис. грн, оскільки у 2018 році здійснено відшкодування витрат за відрядження, що відбулися в 2017 році	Інші витрати за обмінними операціями	8411 (сторно) 8,2 тис. грн	Дебіторська заборгованість за розрахунками з підзвітними особами	(сторно) ,2 тис. грн

Основні результати аудиту: порушення чинного законодавства

Сфера	Опис помилки	Сума, грн	Порушений нормативний документ
Капітальні інвестиції	Оплата невиконаних робіт із капітального ремонту приміщення	479,3	Внесення неправдивих відомостей до актів виконаних робіт передбачає відповідно до ISSAI 1240 ризик шахрайства, пов'язаний зі складенням навмисно викривленої звітності
Капітальні інвестиції	Умови договору від 17.09.2018 № 17-09/2018-1, укладеного з ТОВ «НОВІТНС ОБЛАДНАННЯ», не відповідають умовам тендерної пропозиції переможця	40379,0	Національною радою порушено частину четверту статті 36 Закону України «Про публічні закупівлі»: умови укладеного договору не відповідають умовам тендерної пропозиції. З огляду на викладене та відповідно до статті 37 Закону України «Про публічні закупівлі» договір про закупівлю є нікчемним
Розрахунки з підзвітними особами	Кредиторська заборгованість за розрахунками з підзвітними особами на початок 2018 року занижена на 8,2 тис. гривень. У 2018 році здійснено відшкодування витрат на відрядження, що відбулися у 2017 році	8,2	Національною радою порушено частину п'яту статті 9 Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні», згідно з якою господарські операції повинні відображатись в облікових регістрах у тому звітному періоді, в якому вони здійснені

Основні результати аудиту: порушення чинного законодавства (продовження)

Сфера	Опис помилки	Сума, тис. грн	Посилання на нормативний документ
Придбання товарів, робіт та послуг	Національною радою здійснено закупівлі товарів і послуг, предмет яких визначено за показником третьої цифри Національного класифікатора, незважаючи на те, що законодавством вимагається здійснення закупівель за показником четвертої цифри основного словника із зазначенням у дужках конкретної назви товару чи послуги	1539,0	Абзац другий пункту 1 Порядку № 454
Розрахунки з підзвітними особами	Всупереч вимогам пункту 4 розділу I Інструкції № 59 Національна рада у 2018 році не забезпечила працівників авансом для здійснення поточних витрат під час службового відрядження	50,1	Пункт 4 розділу I Інструкції № 59
Основні засоби та нематеріальні активи	Відображення в січні 2019 року в бухгалтерському обліку введених в експлуатацію основних засобів за первинними документами, датованими 26.12.2018	207,1	Частина п'ята статті 9 Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні»

Внутрішній контроль: недоліки внутрішнього контролю, виявлені аудитором

Внутрішній контроль Під час проведення аудиту ідентифіковано недоліки внутрішнього контролю, найбільш важливі з яких перелічено нижче

Недолік	Сфера	Ідентифікований недолік	Рівень ризику	Рівень ризику при попередньому аудиті
Низький рівень внутрішнього контролю	Вся система обліку та звітності	Система внутрішнього контролю Національної ради не організована на належному рівні. У Національній раді не розроблявся та не затверджувався комплекс заходів щодо забезпечення здійснення управління ризиками, що свідчить про неврахування Методичних рекомендацій № 995. Через відсутність до 27.12.2018 норм, які б передбачали поширення на усіх головних розпорядників коштів держбюджету, в тому числі на колегіальні органи, Порядку утворення структурних підрозділів внутрішнього аудиту та проведення такого аудиту в міністерствах, інших центральних органах виконавчої влади, їх територіальних органах та бюджетних установах, які належать до сфери управління міністерств, інших центральних органів виконавчої влади, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 28.09.2011 № 1001, у Національній раді не створено структурного підрозділу внутрішнього аудиту. Як наслідок, не проводиться оцінка системи внутрішнього контролю та тематичні перевірки щодо законності та своєчасності здійснення господарських операцій. Інвентаризацію розрахунків із дебіторами та кредиторями, наявності матеріальних цінностей у 2018 році проведено формально. Протоколи прийняття результатів виконаних робіт щодо користування радіочастотним ресурсом складено раніше, ніж акти виконаних робіт, що суперечить умовам договору. Викривлено інформацію про залишок невикористаних асигнувань у пояснювальній записці до бюджетної звітності. Аудитори зробили висновок, що система внутрішнього контролю об'єкта аудиту є формальною.		Не застосовується

Внутрішній контроль: недоліки внутрішнього контролю, виявлені аудитом (продовження)

Внутрішній контроль Під час проведення аудиту ідентифіковано недоліки внутрішнього контролю, найбільш важливі з яких перелічено нижче

Недолік	Сфера	Ідентифікований недолік	Рівень ризику	Рівень ризику при попередньому аудиті
Недотримання норм законодавства у сфері публічних закупівель	Капітальні інвестиції	У порушення частини четвертої статті 36 Закону України «Про публічні закупівлі» Національною радою укладено договір від 17.09.2018 № 17-09/2018-1 щодо створення нової системи моніторингу теле- та радіофіру із ТОВ «НОВІТНС ОБЛАДНАННЯ» на суму 40379,0 тис. грн, умови якого не відповідають умовам тендерної пропозиції		Не застосовується
Заниження дебіторської заборгованості	Капітальні інвестиції	У грудні 2018 року безпідставно, за відсутності фактично виконаних робіт, оформлено акти приймання виконаних будівельних робіт з ремонту приміщення, за якими сплачено 479,3 тис. грн, що призвело до заниження дебіторської заборгованості на цю суму у фінансовій та бюджетній звітності		Не застосовується
Недотримання норм законодавства у сфері публічних закупівель	Придбання товарів, робіт та послуг	Національною радою протягом 2018 року укладено договорів на суму 1201,2 тис. грн без застосування електронної системи закупівель, а також здійснено закупівлі загальною вартістю 1539,0 тис. грн, предмет яких визначено за показником третьої цифри Національного класифікатора, незважаючи на те, що законодавством вимагається здійснення таких закупівель за показником четвертої цифри основного словника із зазначенням у дужках конкретної назви товару чи послуги		Не застосовується
Невідображення кредиторської заборгованості	Розрахунки з підзвітними особами	Кредиторська заборгованість за розрахунками з підзвітними особами на початок 2018 року занижена на суму 8,2 тис. гривень. У 2018 році здійснено відшкодування витрат на відрядження, що відбулися у 2017 році		Не застосовується

Внутрішній контроль: недоліки внутрішнього контролю, виявлені аудитом (продовження)

Внутрішній контроль Під час проведення аудиту ідентифіковано недоліки внутрішнього контролю, найбільш важливі з яких перелічено нижче

Недолік	Сфера	Ідентифікований недолік	Рівень ризику	Рівень ризику при попередньому аудиті
Недотримання законодавства у сфері бухгалтерського обліку	Капітальні інвестиції	Відображення в бухгалтерському обліку в січні 2019 року основних засобів, введених в експлуатацію 29.12.2018, призвело до заниження на 207,1 тис. грн балансової вартості основних засобів у фінансовій звітності станом на 01.01.2019		Не застосовується
Неврахування положень Методичних рекомендацій № 11	Вся система обліку та звітності	Положення про облікову політику Національної ради України з питань телебачення і радіомовлення, затверджено наказом від 28.12.2017 № 421-к, є недосконалим. Відсутній графік документообігу, який оформляється у вигляді схеми або переліку робіт зі створення, перевірки та обробки документів, що виконуються кожним підрозділом установи, а також усіма виконавцями із зазначенням їх взаємозв'язку, прийняття їх до обліку, передачі в обробку та до архіву. Національна рада застосовує застарілі форми первинних документів, на актах приймання-передачі обладнання автоматизованого програмно-апаратного комплексу не вказано дат і номерів, виявлено факти несвоєчасного подання звітів про використання отриманих під звіт коштів		Не застосовується
Тривале незаповнення вакантних посад	Вся система обліку та звітності	Протягом 2018 року 50 відс. штатних одиниць відділу бухгалтерського обліку були вакантними, посади займали працівники, що перебувають у відпустці по догляду за дитиною до досягнення нею відповідного віку. Однак, це не вплинуло на своєчасність і достовірність подання фінансової та бюджетної звітності		Не застосовується

- **Високий ризик** – основні питання, які варті уваги керівництва об'єкта аудиту, оскільки в результаті можуть стати істотними недоліками внутрішнього контролю.
- **Середній ризик** – важливі питання, на які повинен звернути увагу управлінський персонал відповідно до сфер відповідальності.
- **Низький ризик** – незначні проблеми, що потребують удосконалення.

Внутрішній контроль: надані рекомендації

№ з/п	Назва	Сфера	Рекомендації	Реагування об'єкта контролю
1.	Низький рівень внутрішнього контролю	Система обліку та звітності	Необхідно створити у структурі Національної ради підрозділ внутрішнього аудиту, запровадити комплекс заходів щодо забезпечення здійснення управління ризиками з урахуванням особливостей діяльності колегіального органу	Очікується у місячний строк від надісланого листа
2.	Ризик шахрайства	Система обліку та звітності	Необхідно вдосконалити систему внутрішнього контролю	Очікується у місячний строк від надісланого листа
3.	Недосконалість акта індивідуальної дії щодо облікової політики Національної ради	Система обліку та звітності	Необхідно розробити нову редакцію положення про облікову політику Національної ради, а також графік документообігу як додаток до нього	Очікується у місячний строк від надісланого листа
4.	Наявність вакансій у відділі бухгалтерського обліку	Система бухгалтерського обліку	Необхідно вирішити питання тимчасового заповнення вакантних посад	Очікується у місячний строк від надісланого листа

Внутрішній контроль: надані рекомендації (продовження)

№ з/п	Назва	Сфера	Рекомендація	Реагування управлінського персоналу
5.	Зростання обсягу незавершених капітальних інвестицій	Капітальні інвестиції	Розробити порядок ведення договірної роботи в установі, визначивши структурні підрозділи, відповідальні за розроблення договорів, узгодження їх положень, укладення та контроль за їх виконанням	Очікується у місячний строк від надісланого листа
6.	Недотримання норм чинного законодавства під час здійснення публічних закупівель	Придбання товарів, робіт та послуг	Розробити Положення про здійснення допорогових закупівель та відображення їх у системі «Прозоро»	Очікується у місячний строк від надісланого листа
7.	Несвоєчасність відображення операцій з придбання та введення в експлуатацію основних засобів і необоротних матеріальних активів	Основні засоби і необоротні матеріальні активи	Розробити графік документообігу та своєчасно відображати в обліку господарські операції, у тому числі з придбання основних засобів та інших товарно-матеріальних цінностей	Очікується у місячний строк від надісланого листа
8.	Законність, повнота та своєчасність здійснення розрахунків із підзвітними особами	Розрахунки з підзвітними особами	Усунути виявлені порушення норм Інструкції № 59	Очікується у місячний строк від надісланого листа

Інші питання, які мають бути повідомлені

Незалежність	Незалежність Рахункової палати забезпечується Законом України «Про Рахункову палату». Між Рахунковою палатою та Національною радою відсутні будь-які відносини, які можуть вплинути на її об'єктивність і незалежність.
Міжнародні стандарти вищих органів фінансового контролю (ISSAI)	Питання, які відповідно до Міжнародних стандартів вищих органів фінансового контролю повинні бути, але не повідомлені Національній раді, у цьому Звіті і у <i>Звіті про планування аудиту</i> відсутні.
Співпраця з іншими аудиторами	У зв'язку з відсутністю у Національній раді підрозділу внутрішнього аудиту співпраця з іншими аудиторами в межах даного аудиту не здійснювалась.

Член Рахункової палати

І. М. Яремчук